

Referat. Møte 1 forhandlinger fase 3

Kommunestruktur Toten - Gjøvik

Tid: Mandag 05. januar 2026 kl.12.00-16.00

Sted: Aas kommunelokale

Til stede:

Østre Toten kommune: Bror Helgestad (ordfører), Lars Braastad (varaordfører), Guri Bråthen (representant for mindretallet)

Vestre Toten kommune: Tonje Bergum Jahr (ordfører), Hilde Cathrine Fuglerud Bjørge (varaordfører), Dorthe Ødegaard Benckert (representant for mindretallet)

Gjøvik kommune: Anne Bjertnæs (ordfører), Kjersti Bjørnstad (varaordfører), Even Solhaug (representant for mindretallet)

Kommunedirektør ØTK Ole Magnus Stensrud, kommunedirektør VTK Bjørn Fauchald, kommunedirektør GK Kari Sollien, kommunalsjef ØTK Ørjan Gangnes, kommunikasjon ØTK Øivind Skogli, Martin Skramstad KS og felles prosjektkoordinator Arne Moen

Sakliste

Møtet starter med lunsj.

1. Gjennomgang av kommunestyrevedtak og møteplan
2. Valg av leder ihht kommunestyre vedtak
3. Om forhandlingene. Etablere felles forståelse og forventninger
4. Hovedoverskrifter / hovedtema i en intensjonsavtale
5. Bestilling til administrasjonen
6. Eventuelt

Sak 1. Gjennomgang av kommunestyrevedtak og møteplan

Fakta/Bakgrunn

De tre kommunestyrene vedtok 17./18. desember 2025 at prosessen knyttet til kommunestruktur, vurdering om kommunesammenslåing for kommunene Østre Toten, Vestre Toten og Gjøvik, skulle videreføres til fase 3. Fase tre omhandler forhandlinger om en intensjonsavtale. Fasen skal avsluttes med kommunestyremøter i de tre kommunene i februar.

De tre kommunestyrene fattet like vedtak, med unntak av oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til kommunens forhandlingsutvalg. Gjøvik kommunestyre fattet også et vedtak knyttet til gjennomføring av rådgivende folkeavstemming.

Vedtak:

1. Kommunestyret tar informasjon om kommunestrukturprosessens aktiviteter i fase 2 til orientering.

2. Kommunestyret vedtar at prosessen kommunestruktur Toten-Gjøvik videreføres til fase 3.
3. I fase 3 skal hovedtema være forhandlinger om intensjonsavtale.
4. Det velges et forhandlingsutvalg for fase 3 bestående av 3 representanter fra hver av de tre kommunene Østre Toten, Vestre Toten og Gjøvik.
5. Fra Østre Toten kommune velges:
 - a. Ordfører Bror Helgestad (SP) - vara Wenche R. Wangen (SP)
 - b. Varaordfører Lars Braastad (H) - Hans Holthe (H)
 - c. Leder for mindretallet Guri Bråthen (AP) - vara Bjørn Bollum (AP).

Fra Vestre Toten kommune velges:

- a) Ordfører Tonje Bergum Jahr med Stian Pettersbakken som personlig vara
- b) Varaordfører Hilde Cathrine Fuglerud Bjørge med Tor Ole Karlsen som personlig vara
- c) Dorthe Ødegaard Benckert fra opposisjonen med Helge Testad som personlig vara.

Fra Gjøvik kommune velges:

- a) Ordfører Anne Bjertnes. Vara Even Kyseth
 - b) Varaordfører Kjersti Bjørnstad. Vara Camilla Aaseth
 - c) Leder for mindretallet Even Solhaug. Vara Marianne Steinsrud
6. Forhandlingsutvalget ledes av en av de tre ordførerne. Forhandlingsutvalget velger selv leder.
 7. Forhandlingsutvalgets mandat er å utarbeide en intensjonsavtale som kan legges frem for kommunestyrene i februar.
 8. Kommunedirektørene gis møterett i forhandlingsutvalgets møter med forslagsrett.
 9. I tråd med vedtatt fremdriftsplan ber kommunestyret kommunedirektøren å legge frem ny sak for kommunestyret på møte i februar for behandling av fremforhandlet intensjonsavtale, og ny vurdering om prosessen skal videreføres fra fase 3 til fase 4.

Tilleggspunkt fra kommunestyret Gjøvik kommune: Innbyggerhøring gjennomføres i form av rådgivende folkeavstemming i Gjøvik kommune, før en eventuell beslutning om kommunesammenslåing tas.

Møteplan forhandlingsutvalgene i fase 3

Kommunenes ordfører og kommunedirektør utarbeidet på møte 22.12 2025 slik møteplan for fase 3:

1. Møte 1. Mandag 5. januar kl. 12.00-16.00 - Sted: Aas kommunelokale.
2. Møte 2. Mandag – tirsdag, 12.-13. januar. Lunsj-til-lunsj. Sted: Ikke bestemt.
3. Møte 3. Tirsdag 20. januar kl. 12.00-16.00. Sted: Mulig Aas kommunelokale.
4. Møte 4. Tirsdag 27. januar hel dag. Sted: Mulig Aas kommunelokale.
5. Møte 5. Fredag 30. januar kl. 09.00-13.00. Sted: Mulig Aas kommunelokale.

Møtet bestemte møtested for alle møter, og møtetid der dette ikke var bestemt.

Deltagelse på møtene

- Forhandlingsutvalgene, tre fra hver kommune.
- Kommunedirektørene.
- En kommunikasjonsressurs.
- Prosjektkoordinator og eventuelle andre fagressurser ved behov.

Behandling

Møtet oppsummerte kommunestyrenes vedtak. Videre ble offentlighet, meroffentlig, møtedokumenter/referat og forhold til media diskutert. Til slutt bestemte møtet videre møtestruktur.

Konklusjon

1. Gjennomgang av vedtak i kommunestyremøtene 17. og 18. desember tas til etterretning.
2. Forhandlingsutvalgene vil holde møtene lukket mens kommunesammenslåingsforhandlingene pågår. Hjemmelen er kommuneloven § 11-5. Møteinnkallinger og referat fra møtene legges ut offentlig.
3. Det utarbeides egne pressemeldinger etter hvert møte.
4. Utarbeidet møteplan tas til etterretning. Møtene avholdes slik:
 - a. Møte 2. Mandag – tirsdag, 12.-13. januar. Sted: Hurdalsjøen hotel & spa
Møtet starter med lunsj kl. 12.00, 12.01.26.
Møtet avsluttes med lunsj kl. 12.00, 13.01.26.
 - b. Møte 3. Tirsdag 20. januar. Sted: Aas kommune lokale. Tid: Kl. 12.00-16.00.
 - c. Møte 4. Tirsdag 27. januar. Sted: Aas kommune lokale. Tid: Kl. 08.30-16.00.
 - d. Møte 5. Fredag 30. januar. Sted: Aas kommune lokale. Tid: Kl. 09.00-13.00.
5. Deltagelse på møtene tas til etterretning. Kommunedirektørene kan ta med konkrete fagressurser inn i møtene ved behov.

Sak 2. Valg av leder ihht kommunestyrevedtak

Fakta/Bakgrunn

I henhold til kommunestyrenes vedtak, pt. 6, skal forhandlingsmøtene ledes av en av de tre ordførerne, og forhandlingsutvalgene skal selv velge møteleder.

Behandling

Ordfører Østre Toten kommune, Bror Helgestad, foreslått.

Konklusjon

Som leder av forhandlingsmøtene velges ordfører Østre Toten kommune, Bror Helgestad.

Sak 3. Om forhandlingene. Etablere felles forståelse og forventninger.

Fakta/Bakgrunn

I saksfremlegget til kommunestyremøtene 17. og 18. desember 2025, pt. 4.1, vises det til innspill fra Distriktssenteret om «hva som kan være viktig i en god forhandlingsprosess for utarbeidelse av en intensjonsavtale». Innspill fra Distriktssenteret:

- Etablere gjensidig tillit og forståelse mellom kommunene.
- Innledningsvis bør alle partene få tid til å formidle hva som er viktig for dem.
- Det kan være fornuftig å bli enige om noen grunnverdier for forhandlingene.
- Kommunene må oppleve å være likeverdige i forhandlingene.

- Tidlig avklare hva som er formålet med forhandlingene, gjøre nødvendige avklaringer og fastlegge premisser.
- Etablere felles spilleregler for forhandlingene, f.eks. hvordan en skal forholde seg til media.
- Med bred forankring øker mulighetene til å utarbeide en god intensjonsavtale som blir positivt mottatt. Øvrige folkevalgte, ansatte, befolkningen og media er alle viktige aktører å involvere.
- Selv om det er forhandlingsutvalget som driver frem prosessen, bør de øvrige kommunepolitikerne involveres.
- Det er viktig å involvere de ansatte.
- Distriktssenteret anbefaler at befolkningen involveres i alle faser av kommunereformen, inkludert i arbeidet med en intensjonsavtale. Dette kan for eksempel gjøres ved å legge ut referater fra møter og avholde åpne møter.

Målsetting med denne saken var å etablere felles «spilleregler» og rammer for forhandlingene.

Innledning ved Martin Skramstad, KS

Skramstad snakket om å lage en trygg ramme rundt forhandlingene. Han viste til prosess i Valdres der de jobbet med en intensjonsavtale på et svært konkret nivå. Videre til prosess Asker, Røyken og Hurum. Der brukes inngått avtale fortsatt i dag. Deretter til prosess i Drammen. Der uttalte ny rådmann: «Dette er vår bibel». Intensjonsavtalen ble brukt aktivt over tid.

Til sludd viste Skramstad til Distriktssenterets «Veien til intensjonsavtale». Det ble også anbefalt en kobling til «baklandet», Formannskapet, underveis i forhandlingene.

Behandling

Det ble gjort en runde blant forhandlingsutvalgenes medlemmer og kommunedirektørene. Tema var hva som er viktig for den enkelte i forhandlingene.

Konklusjon

1. Det er enighet om å skape et forhandlingsklima med raushet, ærlighet og fortrolighet.
2. Det er ønskelig at det lages en intensjonsavtale som er konkret – men på et gjennomførbart nivå.

Sak 4. Hovedoverskrifter/hovedtema i en intensjonsavtale.

Fakta/Bakgrunn

I saksfremlegget til kommunestyremøtene 17. og 18. desember 2025, pt. 4.3, omtales mulig innhold i en intensjonsavtale. I saksfremlegget er det gjengitt noen innspill fra Distriktssenteret: «Erfaringer viser at en intensjonsavtale har stor påvirkning på hvordan den nye kommunen blir bygd, og for politiske vedtak etter sammenslåingen. Avtalen har betydelig politisk tyngde i mange år inn i den nye kommunen». Men, en intensjonsavtale er ikke juridisk bindende for det nye kommunestyret. For eksempel kan endrede økonomiske rammebetingelser gjøre det nødvendig å endre på prioriteringene i avtalen.

Videre beskrives aktuelle punkter som kan inngå i en intensjonsavtale. Punktene er hentet fra Distriktscenterets anbefalinger og intensjonsavtaler fra tidligere gjennomførte prosesser. Her gjengis noen overskrifter fra saksfremlegget, med noen innspill:

- Prinsipper for sammenslåingsprosessen. For eksempel «spilleregler» for forhandlingene.
- Kommunenavn og symboler. Et punkt som kan omhandle prosess rundt å lande et nytt kommunenavn, hvordan det skal jobbes med grafisk profil, nytt kommunevåpen, ordførerkjede etc.
- Visjon og hovedmål. Dette er kanskje det viktigste punktet i en intensjonsavtale. Bør det være en midlertidig visjon som gjelder under etableringen? Mål som viser hva kommunene ønsker med sammenslåingen?
- Konkrete prosjekter og/eller innsatsområder. Noen intensjonsavtaler inneholder omtale av konkrete prosjekter og/eller satsningsområder som den nye kommunen skal jobbe for.
- Politisk organisering og lokaldemokrati. Et punkt der man kan omtale styringsmodell, prinsipper for politisk styring i den nye kommunen, det kommende kommunestyret, formannskap, utvalg og eventuelle «nærdemokratiordninger».
- Administrativ organisering. Et punkt der man kan si noe om kommunens ambisjon som arbeidsgiver og arbeidsplass og planer for administrativ organisering.
- Tjenester/tjenestetilbud. Tjenestetilbudet er noe innbyggerne naturlig nok er opptatt av. I et slikt punkt kan man si noe om hvor innbyggerne kan forvente å få viktige tjenester som skole, barnehage og omsorg i den nye kommunen.
- Lokal identitet. Lokal identitet har vært et tema i både utredninger og innbyggerdialog. Det kan settes inn et punkt som for eksempel omtaler innbyggernes tilknytning til eget nærmiljø, kommunen som helhet, ulike kommunedeler, stedsutvikling, botilbud, kultur- og idrettstilbud og organisasjonsliv.
- Interkommunalt samarbeid. Kanskje skal det sies noe om den nye kommunen og deltagelse i interkommunalt samarbeid?
- Økonomi og investeringer. Et punkt kan omhandle økonomiske ambisjoner, om skatte- og avgiftsnivået i den nye kommunen, om kommunenes eiendomsforvaltning, om det er spesielle inntekter eller avsetninger fra en av de tidligere kommunene som skal øremerkes noe spesielt. Videre kan investeringer være tema.
- Kommunen som arbeidsgiver – de ansatte. Et punkt som kan omhandle hvordan de ansatte skal bli ivaretatt i den nye kommunen.
- Planlegging og infrastruktur. Et punkt som kan si noe om helhetlig planlegging, samordnet areal- og transportplanlegging, helhetlig arealpolitikk, og arbeid med ny kommuneplan.
- Involvering og informasjon. Kanskje skal avtalen ha et eget punkt om involvering i neste fase og informasjon/kommunikasjon i den videre prosessen?
- Fellesnemd. Intensjonsavtalen bør ha et eget punkt om etablering av fellesnemd. Hvordan skal en fellesnemd sammensettes, hva er oppgavene, mandatet etc.

Behandling

Medlemmene av forhandlingsutvalgene og kommunedirektørene diskuterte hva en intensjonsavtale bør omhandle. Hvor konkret skal den være? Hvor detaljert? Videre hvilke temaer er de viktigste i en kommende avtale?

Konklusjon

1. Møtet diskuterte aktuelle temaer i en intensjonsavtale og nivået på disse.
2. Administrasjonen utarbeider forslag til en disposisjon for en intensjonsavtale til neste møte, med utgangspunkt i diskusjonen.

Sak 5. Bestilling til administrasjonen

Fakta/Bakgrunn

Saken var ment for å drøfte og vurdere om hvilke konkrete bestillinger administrasjonen skal forberede til neste møte.

Konklusjon

Administrasjonen får i oppgave å forberede innledninger til temadiskusjoner:

- Forslag til disposisjon for en intensjonsavtale.
- Visjon – målsetting for ny kommune.
- Likheter og ulikheter generelt. Kultur, idrett, arrangementer, teknisk drift etc.
- Økonomi. Samle hovedpunkter fra eksisterende notater.
- HR. Forhold til de ansatte. Likheter, ulikheter, part samarbeid, personalpolitiske føringer.
- Vann og avløp (VA). Forskrifter, rammer.
- Helse og omsorg. Status. Antall institusjonsplasser etc.
- Lokaldemokrati. Løfte frem noen hovedpunkter fra tidligere utredninger.
- Beredskap.

Sak 6. Eventuelt

Ingen saker.

Gjøvik 06. Januar 2026

Arne Moen
Prosjektkoordinator